

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen
Jura
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att. Rikke Simested

Danske Professionshøjskoler
Vester Voldgade 107
1552 København V
Tel. 3338 2200
info@dkprof.dk
danskeprofessionshøjskoler.dk

Høringsvar: Udkast til ny bekendtgørelse om eksamen i professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser

Danske Professionshøjskoler takker for indkaldelsen til høring over udkast til ny bekendtgørelse om eksamen i professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser og tilknyttede bekendtgørelser, herunder de to hovedbekendtgørelser (LEP-bekendtgørelserne) og karakterbekendtgørelsen. Danske Professionshøjskoler har følgende bemærkninger:

Generelt foreslår Danske Professionshøjskoler, at bekendtgørelserne konsekvensrettes så "prøve" erstattes med "eksamen", hvor det er relevant.

Eksamensbekendtgørelsen:

Det bemærkes indledningsvis, at det for en række uddannelser (eksempelvis jordemoder, fysioterapeut, ergoterapeut, sygeplejerske, radiograf) er fastsat i uddannelsernes egne bekendtgørelser:

- at uddannelsens studieordning blandt andet består af en fællesdel, der har til formål at sikre ensartethed på tværs af uddannelsesinstitutioner,
- at denne fællesdel udarbejdes i fællesskab af de institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen, samt
- at fællesdelen blandt andet skal indeholde beskrivelse af prøver, der tilrettelægges inden for uddannelsens første to år, herunder hvilke prøver der har ekstern bedømmelse og er kliniske og/ eller teoretiske.

§2

I stk. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler, at ordet "eksamensopgaven" ændres til "eksamensopgaverne", idet den bestemte form kan give indtryk af, at der henvises til en bestemt eksamen.

§3

I stk. 3 bør tilføjes "det afsluttende eksamensprojekt", som er betegnelsen for erhvervsakademiuddannelsernes afsluttende opgave, jf. gældende eksamensbekendtgørelse §15, stk. 1 nr. 3 og LEP-bekendtgørelsen §13, stk. 2 nr. 3.

I stk. 4 vil Danske Professionshøjskoler blot påpege en trykfejl i ordet "hvert", som bør være "hver".

§4

I stk. 4 vil det være hensigtsmæssigt, om det mere eksplicit kunne fremgå, at prøveforsøg først anses for brugt, såfremt den studerende på tidspunktet for eksamens afvikling ikke opfylder forudsætningskrav. Dette for at hindre en forståelse af, at der vil kunne opbruges et eller flere eksamensforsøg før tidspunktet for eksamenens afholdelse.

I stk. 5 foreslår Danske Professionshøjskoler, at der ikke henvises til stk. 4, fordi der allerede er taget højde for – ved henvisningen til stk. 3, at en studerende kan have brug for at søge om flere eksamensforsøg.

§5

Den studerende har, jf. §5, alene ret til tilbud om én praktikplads pr. praktikforløb. Samtidig fremgår det af §9 stk. 3 at ved fastsættelse af mødepligt som forudsætningskrav, skal institutionen samtidig fastsætte omfanget heraf samt afhjælpningsmulighed. Af høringsbrevet fremgår, at afhjælpningsmuligheden kan være en ny mødepligt. Ved netop praktik vil uddannelsen kunne mene, at denne ikke kan opfyldes på anden vis end ved fremmøde på praktikstedet – og altså ikke ved eksempelvis at lave erstatningsopgaver. Dette kan give forvirring, såfremt den studerende har så meget fravær under praktikken, at denne ikke kan anses for gennemført/at mødepligten i praktikken ikke er opfyldt. Det giver tvivl om § 5 i så fald vil have forrang som den mere specielle regel, således at den studerende, der ikke opfylder mødepligten/ikke har gennemført praktikken i tilstrækkeligt omfang, har opbrugt sin ret til tilbud om en praktikplads pr. praktikforløb, og dermed må udmeldes, - uagtet at det af § 9 stk. 3 fremgår at ved fastsættelse af mødepligt som forudsætningskrav, skal institutionen samtidig fastsætte afhjælpningsmulighed. Det vil være hensigtsmæssigt, at det – eventuelt af følgebrevet - fremgår, hvad der gør sig gældende i denne situation.

§6

I stk. 1 foreslår Danske Professionshøjskoler, at ordet "prøver" ændres til "eksamener" i overensstemmelse med de nye begreber.

§9

Det fremgår af §9 stk. 3, at ved fastsættelse af mødepligt som forudsætningskrav, skal institutionen samtidig fastsætte omfanget heraf samt afhjælpningsmulighed. Danske Professionshøjskoler er betænkelig ved, om dette krav om fastsættelse af afhjælpningsmulighed i studieordningen kunne blive omfattende og ufleksibelt. Der er et ønske fra professionshøjskolerne om, at fastsættelse af afhjælpningsmulighed må kunne finde sted på en måde, der giver den fornødne fleksibilitet og overlader til uddannelsen at foretage en vurdering af, i hvilket omfang den enkelte studerende skal afhjælpes. Der kan være stor forskel på, hvad og hvor meget den enkelte studerende mangler at opfylde af sin mødepligt og dermed også stor forskel på, hvordan der skal afhjælpes. Det vil være kompliceret at beskrive dette udtømmende i studieordningen, således at det beskriver samtlige tænkelige scenarier. Såfremt det fastholdes i bekendtgørelsen, at det er et krav, at institutionen ved fastsættelse af mødepligt samtidig i studieordningen skal fastsætte omfanget af mødepligten samt afhjælpningsmulighed, kan en tilkendegivelse fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen – evt. i følgebrevet – om, at det vil være i overensstemmelse med bestemmelsen i studieordningen at beskrive afhjælpningsmuligheden generisk og derved bevare muligheden for konkret at vurdere omfanget af afhjælpning, være hensigtsmæssig.

I stk. 4 foreslår Danske Professionshøjskoler, at ordene "deltager i" ændres til f.eks. "er tilmeldt", fordi man netop ikke må deltage i en eksamen, som man ikke er indstillet til, når man ikke har fået godkendt forudsætningskravet. Men man er tilmeldt og bruger et forsøg, hvorfor dette ordvalg foreslås.

I stk. 5 foreslår Danske Professionshøjskoler, at der henvises til §6, således at det tilføjes: "jf. §6", fordi den studerende ellers kan få indtryk af, at vedkommende altid kan framelde sig eksamen, hvilket ikke er almindelig praksis på professionshøjskolerne. Det bemærkes, at begrebet "meldt sig fra" ikke stemmer overens med §6, hvor det hedder "afmelding". Det bør præciseres, at prøveforsøget er mistet, hvis prøveforudsætningen ikke opfyldes på prøvedagen.

"Løbende prøver"

Danske Professionshøjskoler foreslår begrebet "løbende eksamener", så eksamensbegrebet slår igennem i hele eksamensbekendtgørelsen.

§10

Danske Professionshøjskoler bemærker, at det er uklart, om løbende eksamener kan have eksternt censur, fordi censor ikke har adgang til at bedømme de løbende aktiviteter. Danske Professionshøjskoler antager derfor, at det er tilladt, at en eksamen både kan bestå af en internt bedømt del og en eksternt bedømt del, når andet ikke er anført.

I stk. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler en mindre omskrivning, således at der ikke opstår tvivl om, hvorvidt det kun er skriftlige opgaver, der skal skrives noter til. Et forslag kunne være: "Underviseren skal sikre sig, at vedkommende kan udtale sig om de i stk. 1 nævnte opgaver, øvelser m.v. i forbindelse med en eventuel klagesag."

§12

Det fremgår af §12, at uddannelsesinstitutionen i studieordningen fastsætter, om en eksamen er intern eller eksternt. Såfremt en eksamen består af deleksamener, vil det være hensigtsmæssigt, at det fremgår, om alle eksamener skal være enten interne eller eksterne.

§13

I stk. 1 foreslår Danske Professionshøjskoler en mindre omskrivning, da man kan få indtryk af, at der altid vil være en uddannelsesbekendtgørelse, som specifikt nævner, om bedømmelserne er efter 7-trins skalaen eller bestået/ikke-bestået. Dette er ikke altid tilfældet. Et forslag kunne være: "Medmindre andet er fastsat ved bekendtgørelse, bedømmes alle eksamener i henhold til 7-trins skalaen, jf. bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelse- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen)."

I udkast til ny karakterbekendtgørelse er bedømmelsesformen bestået/ikke bestået slet ikke nævnt.

I stk. 2 mangler der en henvisning til "det afsluttende eksamensprojekt", jf. bemærkning vedrørende §3, stk. 3 ovenfor.

I stk. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler, at henvisning til §8 ændres til "§8, stk. 1". Ved at henvise til hele §8, inkluderes stk. 2, som omhandler dispensation for stave- og formuleringsevne, hvis man har andet modersmål end dansk. Denne mulighed eksisterer ikke i nugældende lovgivning, og den ønskes ikke indført.

§14

I §14 oplystes prøveformer. Det kan overvejes om, projektorienterede forløb som hidtil skal indgå i denne oplystning. Desuden vurderer Danske Professionshøjskoler, at §14, stk. 3 indholdsmæssigt overlapper med den nye §24. Det foreslås, at §14, stk. 3 slettes.

§15

I stk. 1, nr. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler, at "eksamen" ændres til "eksamener".

Danske Professionshøjskoler vil i øvrigt opfordre til, at det præciseres, hvad følgende betyder: "Eksamen kan først finde sted efter, at afsluttende eksamen i praktikken og uddannelsens øvrige eksamener er bestået". Betyder det, at en studerende slet ikke er indstillet til den afsluttende eksamen, når der mangler en anden eksamen, således at der ikke bruges eksamensforsøg (men så kan man reelt afmelde sig sin afsluttende prøve, hvilket institutionerne normalt ikke giver mulighed for). Eller betyder det, at man skal aflevere sin skriftlige opgave, som så ligger i depot, indtil man kan få lov at forsvare opgaven, når alle andre eksamener er bestået? Danske Professionshøjskoler foreslår den sidste mulighed. Det kan eksempelvis præciseres med følgende sætning: "Den mundtlige del af eksamen kan først finde sted efter, at afsluttende eksamen i praktikken og uddannelsens øvrige eksamener er bestået".

§16

I stk. 2 foreslår Danske Professionshøjskoler, at det præciseres, at reglen er møntet på mundtlige eksamener på samme måde, som stk. 3 nævner skriftlige, altså "Når en mundtlig eksamen...".

Desuden forslår Danske Professionshøjskoler, at det fortsat fremgår eksplicit, at ved tilrettelæggelse af en mundtlig gruppeprøve skal det sikres, at den tid, der er afsat til prøven, tilpasses antallet af studerende, der deltager i prøven. Alternativt kunne dette bemærkes i følgebrevet.

§17

I stk. 3 påpeges en trykfejl i ordet "skriftlig", som skal være i flertal: "skriftlige".

§18

Danske Professionshøjskoler bemærker, at det ikke fremstår tydeligt, at resultatet af delprøverne kan fremgå af eksamensbeviset. Det kan være meningsfuldt for en arbejdsgiver at kunne se resultatet af delprøverne, f.eks. i tilfælde, hvor prøven er en samlet 30 ECTS semesterprøve.

I stk. 2 har Danske Professionshøjskoler fundet en trykfejl i ordet "beståedes", som skal være "beståede".

Desuden henvises til bemærkninger til §12.

§19

Der bør tages stilling til, om deleksamener kan bedømmes med hhv. internt og ekstern censur, eller om delprøver enten er interne eller eksterne. På nuværende tidspunkt er det uafklaret, om institutionerne har hjemmel til at indføre delprøver med både intern og ekstern bedømmelse, eller om delprøver skal bedømmes enten internt eller eksternt, således at den samlede prøve er hhv. intern eller ekstern.

Danske Professionshøjskoler bemærker, at hvis delprøvers resultater ikke må fremgå af eksamensbeviset, kan uddannelserne føle sig nødsaget til at ændre i deres studieordninger, således at delprøverne bliver til selvstændige uddannelseselementer, som samvægtes. Danske Professionshøjskoler ønsker at bevare begge muligheder, så alle typer uddannelsers behov kan imødekommes.

§22

Danske Professionshøjskoler foreslår, at den gamle stk. 6 genindsættes: "Stk. 6. Kun eksaminator og censor må være til stede under voteringen ved praktiske og mundtlige prøver, herunder mundtligt forsvar af projekter. Institutionen kan dog bestemme, at kommende eksaminatorer kan overvære en votering."

§23

I udkast til ny eksamensbekendtgørelse (uden rettelser) er stk. 3 ikke medtaget men er medtaget i udkastet (med rettelser).

Danske Professionshøjskoler foreslår, at "uddannelsens udbudssprog" ændres til "uddannelseselementets udbudssprog", da der kan være enkelte uddannelseselementer, der er udbudt på engelsk.

Danske Professionshøjskoler foreslår endvidere, at den gamle stk. 3 genindsættes: "Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade en studerende, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere den studerendes færdigheder i dansk., fordi der kan være behov for, at en studerende må skrive en opgave på engelsk, f.eks. hvis vedkommende skriver for en international virksomhed."

Generelt er der et stort ønske om fleksibilitet vedrørende eksamenssprog. Uddannelserne vil således gerne have fleksibilitet til afvikle en eksamen på det sprog, der giver bedst mening i den konkrete situation uafhængig af udbudssproget, - naturligvis forudsat, at dette kan lade sig gøre, og at der ikke er tale om udprøvning af sproglig karakter.

§24

Danske Professionshøjskoler vurdering er, at denne bestemmelse overlapper med § 14, stk. 3. Det foreslås, at §14, stk. 3 slettes. Det vil være hensigtsmæssigt med en konsekvent brug af termer. "Uddannelseselement" bruges flere steder i bekendtgørelsen.

§25

I stk. 1 foreslår Danske Professionshøjskoler, at ordene "fag, fag- eller" slettes, således at der kun står "uddannelseselement", idet kun ordet uddannelseselement er benyttet i den øvrige eksamensbekendtgørelse. Det antages, at der ikke er forskel på et fag, et fagelement eller et uddannelseselement i denne sammenhæng.

Kapitel 6

Danske Professionshøjskoler bemærker, at ordet "Studiestartsprøven" er stavet uden "s" i midten i resten af eksamensbekendtgørelsen – altså "studiestartprøven".

§30

I stk. 4 er der en trykfejl, da "dispenserer" skal være "dispensere".

Endvidere foreslår Danske Professionshøjskoler, at dispensationsmuligheden for stk. 1-tilfældene slettes, fordi det er uklart, hvad der kan dispenseres fra i stk. 1.

§31

I stk. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler, at "have mulighed for" ændres til "skal have haft mulighed for", således at udskrivningshjælpen også gælder i tilfælde, hvor den studerende sygemelder sig gang på gang..

§32

I stk. 2 (og andre steder, hvor det fremgår) foreslår Danske Professionshøjskoler, at begrebet "ekstraordinær reeksamen" i stedet kaldes "erstatningseksamen", fordi begrebet præciserer, at en eksamen erstatter en anden – fejlbehæftet – eksamen.

I stk. 3 foreslår Danske Professionshøjskoler, at den gamle formulering fra §43, stk. 1 benyttes i stedet: "Kan ikke resultere i en lavere karakter.", da reglen præcist forklarer retsstillingen. Formuleringen vedrørende, at den studerende skal "vælge" vurderes at være uklar i forhold til, hvornår den studerende skal vælge.

§33

Stk. 1: "Prøve" foreslås ændret til "eksamen".

§34

I stk. 2, nr. 4 har Danske Professionshøjskoler bemærket en trykfejl, idet "tilladte" skal være "tilladt".

Kapitel 10

Danske Professionshøjskoler foreslår, at afsnittet om nedsættelse af ankenævn flyttes ned til afsnittet om ankenævn.

§37

Danske Professionshøjskoler foreslår, at reglen præciseres, således at det er forståeligt for en studerende, der klager over en ikke-bestået eksamen, at reglen ikke omhandler, hvorvidt man har krav på at forblive indskrevet på uddannelsen, når man klager over sit sidste eksamensforsøg (3. eller 4.), men at reglen omhandler muligheden for at fortsætte på næste modul/semester, når man stadig har forsøg tilbage. Et forslag kunne være, at det tilføjes: "medmindre den studerende er omfattet af reglerne om udskrivning i Adgangsbekendtgørelsen".

§38

Det fremgår af både den gældende regel i §10 og af udkastets §30, at formålet med studiestartsprøven er at klarlægge, om den studerende reelt er påbegyndt uddannelsen. Det har

således været opfattelsen, at prøven af den årsag ikke må have et fagligt indhold. Derfor vil reglen i §38, stk. 2, hvorefter der kan klages over faglige spørgsmål ved studiestartsprøven være indholdsløs.

Danske Professionshøjskoler foreslår, at reglen erstattes af den nuværende formulering i §11, stk. 4: "Stk. 4. Studiestartprøven er ikke omfattet af reglerne i Kapitel 10 Klager over prøver.", fordi studiestartprøverne ikke bedømmes fagligt. Desuden kan det skabe forvirring, at det er nævnt, hvad der ikke kan klages over. De studerende har i forvejen svært ved at forstå forskellen på en faglig klage, en klage over faktisk forvaltningsvirksomhed og en retlig klage. Den nuværende formulering vil kunne medføre unødigt mange klager.

"Løbende prøver"

Danske Professionshøjskoler bemærker, at samme overskrift er brugt ved §10, hvilket kan være uhensigtsmæssigt. Det foreslås, at overskriften ændres til "Klager over løbende eksamener"

"Afsluttende eksamener"

Danske Professionshøjskoler henviser til definitionerne, hvoraf det fremgår, at "afsluttende eksamen" alene omhandler det afsluttende eksamensprojekt eller bachelorprojektet. Det foreslås derfor, at overskriften ændres til "Afsluttende eksamener i uddannelseselementer"

§40

Danske Professionshøjskoler har bemærket, at der ikke længere er krav om, at klagen skal være begrundet. Danske Professionshøjskoler foreslår, at dette krav genindføres af hensyn til bedømmernes muligheder for at indgive en fyldestgørende begrundelse. Der er risiko for, at en klage, der ikke angiver et minimum af forklaring på, hvad den studerende klager over, kan medføre en utilfredsstillende kortfattet udtalelse fra bedømmerne. Kravene til begrundelse er i praksis meget lempelige.

Danske Professionshøjskoler foreslår, at den tidligere formulering omkring, hvad der kan klages over, genindføres.

§41

Danske Professionshøjskoler foreslår, at der henvises til §40, så det præciseres, at reglen omhandler faglige spørgsmål ved klager over eksamen (og ikke andre faglige spørgsmål). Desuden ønskes formuleringen i gældende §46, stk. 1 om, hvad en klage over eksamen kan vedrøre, videreført. Baggrunden er, at en eksamensklage ofte indeholder mange forskellige elementer, og hvor ikke alle klagepunkter kan behandles efter eksamensbekendtgørelsen. Det kan f.eks. være utilfredshed med undervisningen, underviser, vejledning i undervisningen, fysiske forhold i eksamenslokalet osv. På den baggrund ønskes gældende formulering, der oplister de forhold, man kan klage over, videreført.

Danske Professionshøjskoler foreslår stk. 2 slettet, fordi der i stk. 1 er nævnt ordet "normalt". I praksis fortolkes det sådan, at hvis en underviser holder ferie eller er syg, vil fristen blive forlænget. Der er således ikke behov for stk. 2.

§42

I stk. 2, nr. 2 (og generelt) foreslår Danske Professionshøjskoler, at "reeksamen" i stedet kaldes "omprøve". Det vil give en tydelighed omkring, at en reeksamen er 2. eller 3. forsøg, imens en omprøve er knyttet til den situation, at man har fået medhold i en klage og får en erstatningseksamen.

I stk. 2, nr. 4 foreslår Danske Professionshøjskoler, at det præciseres, at kombinationen kun er mulig, hvis den skriftlige opgave er selvstændigt bedømt. Hvis eksamen er en samlet helhedsbedømmelse, vil det ikke være muligt at beslutte, at den skriftlige del kan blive ombedømt, men at den mundtlige del ikke kan gentages. F.eks. "en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgave med mundtligt forsvar, når den skriftlige opgave er blevet

selvstændigt bedømt”

§43

I stk. 2 vil det være hensigtsmæssigt med en hjemmel til, at institutionen kan dispensere fra fristen angivet i stk. 2 på samme måde som i §40, stk. 2. I udkastets §50, stk. 1 oplistes de regler, hvor Uddannelses- og Forskningsstyrelsen ikke kan dispensere, idet kompetencen hertil er tillagt institutionerne. Her er §43, stk. 2 nævnt som eksempel. Danske Professionshøjskoler antager, at der er tale om en forglemmelse, at der ikke i §43, stk. 2 er angivet en hjemmel til, at institutionen kan dispensere ved usædvanlige forhold.

§46

Af formuleringen i stk. 2 fremgår, at der ved ”ombedømmelse” indsættes nye bedømmere. Den gældende formulering i §49, stk. 2, hvorefter der indsættes nye bedømmere ved både omprøve og ombedømmelse foreslås videreført af hensyn til den studerende.

§47

Danske Professionshøjskoler foreslår, at det præciseres, at resultatet af en ombedømmelse eller omprøve ikke kan indbringes for samme myndighed igen.,

§48

Danske Professionshøjskoler bemærker en trykfejl, idet ”klages” skal være ”klagen”.

LEP-Bekendtgørelsen

§20

I udkast til LEP-bekendtgørelsen for de tekniske og merkantile uddannelser er der i §21, stk. 2 nr. 2 fastsat, at antallet af prøver på uddannelsen, der skal fastsættes i studieordningen ændres fra at være et fælles- til et institutionsanliggende. Det må formodes, at ændringen også skal omfatte de uddannelser, der er reguleret af LEP-bekendtgørelsen, dvs. affattelsen af §20, stk. 1 og stk. 2.

§22

Danske Professionshøjskoler finder reglen overflødig, da den studerende har 3 forsøg til at bestå prøverne. De studerende vil således altid blive udskrevet på baggrund af opbrugte prøveforsøg og ikke på grund af studieaktivitetsreglen.

§26

Danske Professionshøjskoler foreslår en præcisering af, at §28 ikke gælder for resultater, der ikke munder ud i et bevis, men at disse resultater må slettes f.eks. 1 år efter, at uddannelsens maksimale studietid er udløbet.

§28

I stk. 2 foreslår Danske Professionshøjskoler, at ”eller prøvens” slettes, idet der ikke antages at være forskel på en eksamen og en prøve.

LEP-bekendtgørelsen for de tekniske og merkantile uddannelser

§24

Danske Professionshøjskoler finder reglen overflødig, fordi den studerende har 3 forsøg til at bestå prøverne. De studerende vil således altid blive udskrevet på baggrund af opbrugte prøveforsøg og ikke på grund af studieaktivitetsreglen.

§28

Danske Professionshøjskoler foreslår en præcisering af, at §30 ikke gælder for resultater, der ikke

munder ud i et bevis, men at disse resultater må slettes f.eks. 1 år efter, at uddannelsens maksimale studietid er udløbet.

§30

I stk. 2 foreslår Danske Professionshøjskoler, at "eller prøvens" slettes, idet der ikke antages at være forskel på en eksamen og en prøve.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Inge Friis Svendsen'.

Inge Friis Svendsen
Direktør
Danske Professionshøjskoler